

Benamio

Dalia

Mittenwaldo liet.kolonijos sienin.laikraštis

Nr.8

Mittenwaldas, 1945.XI.26.

I metai

Nepateisinamas gobšumas.

Daugeli, gerų požymių, turi mūsų gyvenimas lageryje; daug gražaus sugyvenimo pavyzdžių iš mūsų galėtų pasisavinti ir kitos stovyklos bei kitų lagerių gyventojai: su latviais ir estais mūsų santykiai yra tikrai pavyzdingi; mūsų sugebėjimas su tokiomis, palyginti, mažomis pajėgomis aptarnauti dešimtis tūkstančių, pravažiuojančių italų bei graikų ir tuo pat laiku pakankamai gerai susitvarkyti savo aplinkoje yra iš tiesų dėmesio vertas.

Tačiau šalia gerųjų pusių mūsų tarpe pasitaiko ir tokių reiškinų, kurie jokių būdu negali būti pakenčiami ir toleruojami. Štai, iš valgyklos jau baigia dingti puodukai, šakutės, peiliai, stiklinės ir kiti indai, kuriuos mes visi sudėjome, kad turėtumėm padoria, valgyklą ir jai reikalingą inventorių. Esame nuomonės, kad indų vagišius reikėtų viešai skelbti ir neduoti jiems maisto tol, iki jie sugrąžins pavogtus daiktus.

Antras dar didesnis nusikaltimas yra kai kurių asmenų vedama spekuliacija su SS-kais. Mums nerūpėtų tų žmonių moralė ir sąžinė /tai jų asmeniškasis reikalas/, jei toji jų prekyba nekenktų mūsų visam kolektyvui. Ir šis "pasitarnavimas" labai greit gali mus visus išmesti į gatvę, kur neturėsime nė pastogės, nė maisto. Štai, prieš kurį laiką amerikona kariai - SS-kų sargybiniai primesdavo mums neleistiną prekybą rūkalais, duona ir kitokiais maisto produktais ir kaltino mus palankumu SS-kams; dabar tuos Amerikos karius pakeitė

lenkai kariai. Ir jie jau pastebėjo, kad kai kurie mūsų lagerio gyventojai pardavinėja SS-kams rūkalus, duoną, konservus ir net lašinius /vadinasi, mūsų "prekybininkai" ir lašinių gauna kur nors nupirkti ir juos brangiau parduoda SS-kams/. Jau ne kartą buvome mūsų sienlaikraštyje išpėję tuos spekuliantus liautis kvailystes išdarinėti, bet iki šio laiko tatai liko be atgarsio. Užtat šį kartą viešai įvardijame pono K a z l a u s k o, kaip vieno tų "prekybininkų" pavardę. Jei šis paskelbimas jo ir kitų nepagydydys nuo tos ligos, tai gal nors atkreips į tai mūsų lagerio vyriausybės dėmesį, o ir nekalti lagerio gyventojai, jei jiems spekuliantų darbeliai pakenks, žinos kam už tai padėkoti. Vėlesniuose laikraščio numeriuose, jei bus reikalas, paskelbsime ir kitų spekuliantų pavardes.

V-kas.

Nemuno dukra.

Aš - nelaiminga Nemuno krantų dukra
Gal neberegėsiu jo bangų šaltųjų
Ir nebedainuosiu su jomis dainų,
Kurias širdies jausmai sukūrė!

Gal nebeskinsiu jo krantuos žiedų
Ir klonių grožio nematysiu...
Juk nelaiminga Nemuno dukra esu!
Savo gimtinės gal nebeišvysiu...

/V.V./

A u d r a

Pati rugiapiūtė. Dideli ir maži kruta laukuose. Javų vežimas po vežimo plaukia į namus, o gubos lauke neretėja. Sunkios auksinės kviečių varpos iškilmingai šnabžda apie puikų derlių. Prakaitu žvilgus artojo veidas spindi džiaugsmu. Jam negaila per metus įdėto triūso, jis nejaučia nuovargio, nes tos puikiosios varpos jam seka tokia, pasaką, kurios beklausydamas jis užmiršta vasaros kaitrą ir skau-

dančias pūslėtas rankas. Geras derlius ir idėtas vargas jį džiugina.

Staiga iš už kampo miškelio pakyla mažas debesėlis, kuris sparčiai didėja, plečiasi ir vis artinasi, artinasi. Vėjas pradeda smarkauti. Saulė pritemsta. Debesio pusėje – bauginančios ugninės spalvos. Visi dirbantieji dar labiau sukrunta. Gaila sausų, kaip parakas, javų. Sulis... Bet skambi perkūnija ir reti stambūs lašai nutraukia artojo darbą pačiame įkarštyje.

Žaibai skrodė prietamą be perstojo, o tranki perkūnija tiesiog kurtino. Pirkios kampe išispraudęs paūglis bailiai žvilgčioja į suaugusių pusę ir, smarkiau trinktelėjus, vis krūpteli ir dar labiau susitraukia į krūvą. Senutė pūsgarsiai šnabžda poterius... Audra smarki ir vis nesiliauna. Staiga taip trinkteli, kad net langų stiklai suskamba ir kažkas iškritęs iš lentynos sudūžta. Atrodo, kad didžiulis akmuo iš aukštybių nugriuvo...

Degam!!! Vyrai, kluonas dega, – klaikiai sušunka viena iš moterų. Tikrai, rausvi liepsnos liežuviai draikosi virš kluono kraigo ir godžiai ryja jo stogą. Klojimas – pilnas sausų, kaip parakas, javų...

Audra aprimo. Purvinas ir prakaituotas artojo veidas, prieš porą valandų švitėjęs neaprepiamu džiaugsmu, išvogotas gilių rūpesčio ir širdgėlos raukšlių. Iš klojimo – tik tai pamatai, o jo visų metų triūsas virto pelenais.

P-bys. P

L i e t u v a i

Graži esi:

Gražesnė už raudoną tulpę.

Priespaudą ar išneši

Tų, kur Tavo kraują čiulpia?

Myliu Tave,

Šviesi žvaigždė vakarė!

Tapai deive

Vaikams, kur Sibiran išvarė.

Sukaustyta...

Kalėjimuos į Tavo veidą spiaudė.

Iškestą skausmą tą

Sesutės juostose įaudė.

Brangi esi,-
 Be tėvo ir be motinos.
 Priespauda Tu išneši,
 Rytų gaujas krauju prisotinus?

Išauš diena,-
 Pražys dainom ir vasarom.
 Girdėt daina.
 -Pasprings jie Tavo ašarom!

/ZG/ 8

Vieno vakaro nuotykis.

Kartą, žiūriu, mūsų II aukšto koridorius pilnas žmonių /jų tarpe buvo ir aukštųjų pareigūnų/: su luomais, kirviais ir šiaip įvairiais laužimo įrankiais. Galvoju, kas čia pasidarė? Nė nespėjau visko apgalvoti ir išsiaiškinti, ar tik ne nauja brigada susikūrė, kai išgirdau moterišką balsą: "Aukščiau!... žemiau!... tiesiog!... jau gerai!... aa-a-a!..! Kaž koks vyras vėl aiškino: matot, ponas su poniu... viduj užsilaužė... durų rankena... Visi buvo neaiškaus siaubo apimti ir buvo sunku suprasti, kas ir kur užsilaužė ar nulūžo.

Jei taip, broliukai, tai jau visiškai įdomu pasidarė. Matyt, čia bus susidariusi brigada ne bet kokių duobkasių ar kitokių juodnugarinių. Reikia, sakau, gretintis: gal dar priimtų.

-Kur jūsų ponas viršininkas? - nedrąsiai klausiu vieno nuošaliau stovinčio.

-Koks viršininkas? Ką Tamsta klieidi?

-Taigi, aš norėčiau kaip nors dar į šitą brigadą įstoti...

-Į kokią brigadą? Ar Tamstai tik ne per smarkiai įkaito nuo saulės makaulė? Žmogui atsitiko nelaimė, o jis: "Kur viršininkas, noriu į brigadą įstoti...:"

-Tai kad aš nieko nežinau, kas per nelaimė. Pamačiau sustojusius su visokiais įrankiais žmones, tai ir pagalvojau, kad vėl nauja brigada susidarė. Pas mus, gi, įprasta kasdien ką nors naujo išgalvoti, -vėl neduodu ramybės tam ponui.

-Jei nežinai, tai ir tylėk! Jei nori būti geras, tai padėk gražiai duris išlaužti. Viduj užlūžo! - atkirto rūščiai užkalbintasis.

Aš nutariau išsiaiškinti viską kaip reikiant. Nors, pasirodė, kad į brigadą įstoti nėra vilties, bet šiaip sau buvo įdomu. Taigi, vėl klausiu:

-Tai kas ten užlūžo? Girdžiu kalbant apie visokius užlūžimus, bet nesuprantu ir gana. Norėčiau kaip reikiant išsiaiškinti tą nelaimę. Gal reikia daktarą šaukti, o gal ir kunigą?..

-Ah, geriau Tamsta netrukdyk darbo. Gi, rodos, pasakiau aiškiai, o jei Tamsta nesupratai, tai galiu pakartoti: "Viduj nulūžo durų rankena ir dabar nė įeiti, nė išeiti negalima, o viduj yra pora. Taip sakant, gyva palaidota..." - galų gale paaiškino pilietis, kuriam taip ilgai nedaviau ramybės.

Mums bekalbant "brigada" su luomais siūbtelėjo į duris ir tos "švelniai" atsivėrusios išlaisvino nelaimingąją porą.

/Z-Piš/. P

D e m o k r a t a i

Savo valdžią susikūrėm,-
Ar ne demokratai?
Kas jėgų daugiau beturi,
Silpnesnį pakrato.

Sako, reik susiklausyti,
Vyresnybę gerbti,
Kietų žirnių nekramtyti,
Po stalu paberti.

Valgyt galim ką tik norim,-
Mes, gi, demokratai!
Nenorėkim būt per stori,
Kad nelūžtų ratai...

Seimininkė gero linki,
Moka kombinuoti.
Nusilenkdams jai patinki...-
Geriau nedainuoti...

Džiaugias visi, gerai žinom,
Iš veidukų matos.
Nelipk svetiman vežiman,-
Esi demokratas!

Keikia visi diktatūra;
 Vienlytį režimą.
 Vienas lupo visiems skūrą,
 Kinkė į vežimą.

Dabar dirbkim išsijuose,
 Ponų atsikrate,
 Kad negrūmotų panosėj...-
 Mes, juk, demokratai!

/X.Y./

B

D.P. H i m n a s .

Likimas mus išblaškė
 Per šita, tautų mūši.
 Atsirado didis vadas,-
 Išskirstė mus į rūšis.

Tenai trečiame aukšte
 Gyveno sakalai
 Ir vis jie kombinavo:
 Sargyboj būt gerai.

Virtuvėj nusibodo
 Jiems plauti katilai.
 Visi jie sugalvojo
 Būt lagerpolizei.

Refr. Prie visų vartų
 Stovi išdidžiai
 Sušalę savanoriai:
 Broleliai sakalai.

Prie abejų vartų
 Stovi jie drasiai,
 Aplink girdėti šūviai
 Ir krinta akmenai.

Kai saulė tik pakyla
Ir nušviečia kalnus,
Mūs vadas vaikštineja
Ir tikrina postus.

Refr. Jūs, vaikai, būkit drąsūs
Ir ištikimi,
O savajam vadui
Šaukite "sveiki".

Prieš dešimtį gal metų
Ir buvo jis karys,
Drąsiu kai kas laikė,
Bet kas ten suvaikys!..

Jaunimo Collegia. 11

Tas, kuriam nebaisūs konkurentai...

- Kodėl, Tamste, indos nemazgoti?
 -Budėtojas man liepė padavinėti į stalą.
 -Vertuvė aš saiminė, ne badėtojas!

K a r w e n d e l

Kai kurių uždavinių, paskelbtų nr.7, sprendimai-atsakymai:

1. Kaip sargyboje stovint galima pasigaminti konjako? Atsakymas: Išleiskite pro vartus leidimo neturintį italą, ir gausite konjako bonką.

2. Katras sargybinis mandresnis? Atsakymas: Aišku, lietuvis, nes amerikonas už savo šposus pateko daboklėn, o lietuvis ir šiandien laisvas.

3. Kur tikrasis rojus: Anglų-amerikonų srityj, ar sovietų? Atsa-

kymas: Aišku, pas Sovietus tikrasis rojus, nes ten žmonės gyvena kaip dvasios: jiems nereikalingas žemiškas maistas...

4. Ar būtų daugiau naudos lagerio gyventojams, jei iš kriaučiaus mašinos padarytų zeimerį, budilninką, ir du rankinius laikrodžius? Atsakymas savaime aiškus: Naudos būtų daugiau.

5. Reisferšliusą, siuvelyklon gražino pats vyras, atėmęs iš žmonos.

Siaučia snukio ir nagų liga!

J.P.

Kaip praneša Karwendelio informatorius, Mittenwaldo apylinkėse, o ypač Pionierkaserne rajone, siaučia snukio ir nagų liga. Štos ligos, paplitusios minėtose vietose, žymės: Snukio ligonis kartais būna liūdnas, o kai kada net per daug linksmas. Veido išraiška visada dirbtina. Naktį mėgsta praleisti "linksmiai" besidaužydamas koridoriuose ir arklio balsu traukdamas visokias melodijas. Savo snukį stengiasi įkišti ten, kur jam nereikia. Beto, tokiam ligoniui smarkiai auga liežuvis, kurio jokių būdu jis negali suvaldyti. Sergantis nagų liga nenori dirbti ir nemėgsta jokio darbo, bet reiškia pretenzijas į vyresnybę, įvairių prižiūrėtojų etatus. Ligonis turi ne tik ilgus nagus, bet ir ilgas rankas. Ką rankomis pasiekia jam naudinga, pasisaviina, o kas jam nenaudinga /jo įsitikinimu tai nereikalinga ir pačiam savininkui/, sudrasko ir išmeta pro langą. Apskritai, toks ligonis yra linkęs viską naikinti, gadinti.

Karwendelis prašo su tais ligoniais kovoti visu atydumu, nes liga yra užkrečiama. Kas tokius ligonius pastebės, prašoma pranešti jam /Karwendeliui/. Tikimasi, kad Karwendelio gydytojų kolegija suras būdų ir priemonių nuo tos ligos apsisaugoti. Išrastus receptus mielai paskelbs.

K

Pranešama, kad norint užimti vadovaujančią vietą, reikia baigti tam tikrus kursus. Vienas mūsų lagerio gyventojas, pavyzdžiui, neseniai grįžo iš Garmišo ten baigęs Policijos Vadų kursus. Galimas dalykas, kad ir kitiems teks panašius arba ir tokius pačius kursus lankyti!

Karwendelio statistikos duomenimis prie Mittenwaldo esąs Pabaltijo tautų lageris, kuriame maždaug iš 150 dirbančių asmenų yra apie 30 vien viršininkų. Jis mano, kad tai esąs vienas demokratiškiausių lagerių visoj Amerikiečių zonoj, nes kiekviena partija ir kiekviena grupė žmonių valdžion galinti pastatyti savo atstovus. Karwendelis siūlo tą lagerį vadinti viršininkų lageriu.

P.

Jonuškaitės-Zaunienės ir mūsų menininkų
vakaro-koncerto atgarsiai.

Mūsų operos solistės dainų menui mes nieko nė pridėti, nė atimti negalime: viskas buvo puiku ir žavėtina. Dainininkės meninių lygių puikiausiai iliustruoja klausytojų tarpe sėdėjusio italo laikysena ir jo elgesys: poniai Zaunienei dainuojant itališkai, minėtas svetys iš susijaudinimo išsisukinėjo sau rankų pirštus, o dainą baigus jis taip plojo, kad sprogo jo delnų oda, dėl ko jis šokių metu nė rankos nebepajėgė savo simpatijai kaip reikiant suspausti. Tuo tarpu kai kurie mūsų menininkai koncerto metu laikėsi nepavydėtinais. Pavyzdžiui, ponia V. visą laiką garsiai kalbėjo ir flirtavo su svečiais italais, tuo trukdydama ne tik tiems svečiams, bet ir aplinkiniams kaimynams ~~reikiamai~~ reikiamai susikaupti bei gėrėtis tikrai puikiu mūsų dainininkės menu. Tai poniai stropiai talkininkavo mažamečiai bambliai garsiai dalindamiesi savo išpūdžiais ir reikšdami autoritetingas pastabas dėl vienos ar kitos dainos išpildymo meniškumo. Gal būt, tokius kritikus reikėtų geriau palikti namie pamiegoti, o ne leisti į rimtus ir jiems per sunkius koncertus.

Mūsų chorams: mišram ir vyrų šiuo tarpu užtenka vienos pastabos: chorai gali būti geri ir pasiekti aukštą meniškumo lygį, tik reikia daugiau parepetuoti, įprasti, susidainuoti ir išnaikinti raide s, kuri visų dainų metu tarime vyrauja. Iš dainininkų tikrai žaviai atrodė ponia Tugaudienė, bet tik gaila, kad neteko išgirsti jos balso, kuris, reikia tikėti, yra nė kiek neprastesnis už pačią poniją.

Šokėjai scenoje darbavosi puikiai: dar uždangai nepakilus aiškiai užsirekomendavo ponas Trečiokas baigdamas kramtyti pavėluotą vakarienę; ponia Šneiderienė gražiai padėta ant peties galvute; ponas Palubeckas apoloniška šypsena ir puikiais judesiais; ponia Skeivienė plastiškais gestais; ponas Koženiauskas-Šaknelė dar kartą įrodė savo nepraliekiamą kavalieriškumą ir šokėjo talentą; panelė Lukoševičiutė nuoširdžiu atsidavimu pasiimtoms pareigoms ir ponas Staševičius jaunatviška žaluma, kuri, laikui bėgant, gali išugdyti puikų šokėją. Žodžiu, bravo mūsų jaunimas, kuris ir virtuvėje puodus plaudamas, ar eidamas sargybinio pareigas, ar dirbdamas degazatoriaus darbą suranda laiko ir kultūriniam veikimui.

V-kas. J